

Mottagare
Socialnämnden

Upphandling Stödboende för vuxna

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

1. Att ge socialförvaltningen i uppdrag att ta fram upphandlingsunderlag avseende drift av stödboende.
2. Att reservera upphandlingen för icke vinstdrivande organisationer i enlighet med LOU kap 19 § 25a

---

Sammanfattning

Socialnämnden har tidigare beslutat att ge förvaltningen i uppdrag att inrätta ett lågtröskelboende i form av stödboende med tio platser till personer som har ett aktivt skadligt bruk eller beroende och saknar bostad (2022-06-09 SON §105).

Regionfullmäktige har beslutat om en utökning av budgetramen för finansiering av driften. Socialnämnden har från och med 2026 fått budgetmedel för driften med 9,4 miljoner kronor per år.

Socialförvaltningen har undersökt möjligheten att samverka med en extern part för att kunna inrätta stödboende. För att kunna etablera ett sådant samarbete behöver en upphandling genomföras.

Förvaltningen bedömer att ett upphandlingsunderlag kan tas fram för beslut i socialnämnden i april 2026.

Ärendebeskrivning

Socialnämnden har tidigare beslutat att ge förvaltningen i uppdrag att inrätta ett lågtröskelboende i form av stödboende med tio platser till personer som har ett aktivt skadligt bruk eller beroende och saknar bostad, (2022-06-09 SON §105).

Regionfullmäktige har beslutat om en utökning av budgetramen för finansiering av driften. Socialnämnden har från och med 2026 fått budgetmedel för driften med 9,4 miljoner kronor per år.

Socialförvaltningen har undersökt möjligheten att samverka med en extern part för att kunna inrätta stödboende. För att kunna etablera ett sådant samarbete behöver en upphandling genomföras.

Omvärldsbevakning

Det finns flera exempel på kommuner som har upphandlat avtal med externa aktörer avseende drift av stödboende. Följande kommuner har de senaste åren genomfört annonserade upphandlingar:

- Varbergs kommun har upphandlade drift av stödboende (2022), där kommunen tillhandahåller lokaler och den upphandlade aktören ansvarar för drift av verksamheten.
- Falkenbergs kommun har upphandlat drift av lågtröskelboende (2020), där kommunen tillhandahåller lokaler och den upphandlade aktören ansvarar för drift av verksamheten.
- Linköpings kommun har upphandlat lågtröskelboende med stöd samt akutplatser (2025), där upphandlad aktör ska tillhandahålla lokal samt ansvara för drift av verksamheten.

Linköping har efter avslutad upphandling tecknat avtal med Stadsmissionen.

Upphandlingsform

För att kunna köpa in driften av stödboende från en extern aktör så måste en upphandling genomföras. Lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) ska därmed tillämpas.

Upphandling av aktuell tjänst sker enligt 19 kap LOU, vilket innebär stora möjligheter att anpassa upphandlingsförfarandet utifrån upphandlande myndighets behov. Det innebär att upphandlingen till exempel kan genomföras stegvis eller med inslag av förhandlingar.

Det finns också möjlighet att reservera upphandlingskontrakt för icke vinstdrivande organisationer. (LOU kap 19 § 25a). Med en sådan begränsning av antalet möjliga anbudsgivare, så bör upphandlande myndighet ange skälen till att konkurrensutsättningen sker i en snävare krets.

Att reservera kontrakt på detta sätt är en relativt ny möjlighet i LOU. Uppsala kommun har tillämpat möjligheten att reservera kontrakt i en upphandling avseende drift av vård- och omsorgsboendet Ferlin. Upphandlingen överprövades av ett flertal bolag som inte kunde delta på grund av denna reservation. I oktober 2025 kom domen från Kammarrätten i Stockholm, och där framkommer att kommunen hade rätt att reservera kontraktet.

Avseende avtalstiden, så kan en upphandling som inte är ett ramavtal löpa över en längre period än fyra år, exempelvis löper socialnämndens avtal gällande drift av äldreboenden på åtta år. En bedömning av lämplig avtalslängd behöver göras i samband med att upphandlingsunderlaget tas fram.

Marknad - Potentiella leverantörer

På Gotland finns idag ingen aktör som har etablerat stödboende för vuxna i den omfattning som efterfrågas.

Dock finns det organisationer på Gotland som har aviserat intresse av att

etablera och driva stödboende för vuxna, och som dessutom har erfarenhet av att tillhandahålla insatsen på andra orter.

I samband med annonsering av upphandlingen kan det tillkomma andra intresserade aktörer.

Förutsättningar för etablering

Att driva verksamheten i form av stödboende för vuxna kräver idag inte tillstånd från IVO. Detta kan förändras över tid, och i ett eventuellt kommande avtal behöver villkor avseende förändring av tillståndsplikt regleras.

Utredningen gällande stödboende visar på vikten av en central etablering med god tillgång till allmänna kommunikationer. Innan upphandlingen annonseras behöver socialförvaltningen avgöra om lokaler för verksamheten ska tillhandahållas av förvaltningen eller av upphandlad aktör.

En ny aktör behöver också rekrytera och bemanna verksamheten med personal.

Tidpunkt för avtalsstart behöver beräknas så att det finns rimlig tid för att göra eventuella anpassningar av lokaler, att rekrytera personal med rätt kompetens och i rätt omfattning samt att i övrigt säkerställa att avtalade krav och villkor kan uppfylls vid driftstart.

Tidplan för genomförande av upphandling

Socialförvaltningen har tagit fram ett förslag till tidplan för genomförande av upphandlingen.

- Framtagande av upphandlingsunderlag: jan-mars 2026
- Beslut om upphandlingsunderlag: april 2026
- Tilldelningsbeslut: juni eller september 2026
- Avtalsstart: 1 februari 2027

Bedömning

Förvaltningens bedömning är att en upphandling som riktar sig till icke-vinstdrivande organisationer kan tillgodose behovet för den aktuella målgruppen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse SON 2025/453 socialförvaltningen, daterad 2025-11-10

Tjänsteskrivelse SON 2022/125 socialförvaltningen, daterad 2022-05-13

Utredning SON 2022/125 socialförvaltningen, daterad 2022-05-13

Socialförvaltningen

Marica Gardell
Socialdirektör

Skickas till

Hanna Ogestad, avdelningschef Individ- och familjeomsorgen

Carina Vestergren Larsson, avtalscontroller

Öystein Berge, kvalitetschef

Anna-Lena Gutedal, ekonomichef